

11.02.2026

SİRKÜLER: 2026/16: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Enflasyon Düzeltmesi Farklarının İzlendiği Özel Fonlar Hesabındaki Tutarların Yeniden Değerlemesi Konusunda VUK Sirküleri İle Açıklama Yapıldı

30/10/2024 tarihli ve 32707 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7529 sayılı ile 213 sayılı Kanununla Vergi Usul Kanunu'nun enflasyon düzeltmesi konusundaki Mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına eklenen (10) numaralı bentte "10. Bu Kanun kapsamındaki muhasebe standartları uyarınca yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda oluşan ve bu hesabın alt hesabında izlenen düzeltme farkları, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Özel fon hesabında bulunan bu tutarlar, yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.

Bu bent uyarınca özel fon hesabında izlenen ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu hesaplarda izlenen tutarlara ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulanmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Bu düzenlemenin uygulamasına ilişkin var olan tereddütler dolayısıyla Vergi İdaresi yayınladığı 196 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde açıklamalar yapmıştır.

1- Özel Fon Hesabındaki Tutarların Yeniden Değerleme Oranında Artırılmasında Değerlenmenin Yapıldığı Yıla Ait Oran Uygulanacak

Yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda oluşan düzeltme farklarının gelir yazılmayarak özel fon hesabına kaydedilen tutarları, gerek yatırım devam ederken, gerekse yatırım bittikten sonra fon hesabına kaydedildikleri yılı izleyen her yıl, o yıla ilişkin yeniden değerlendirme oranında artırılacaktır. Uygulanacak değerlendirme oranının hangi yıla ait oran olacağı konusundaki tereddüt sirkülerle açıklığa kavuşturulmuş olup, her yıl o yıla ilişkin açıklanan YDO ile fon tutarının artırılacağı belirtilmiştir. Buna göre 2025 yılı sonunda yapılacak değerlemede 2025 yılına ilişkin açıklanan YDO dikkate alınacak.

2- Fon Hesabındaki Tutarlar Yatırımın Tamamlanarak Aktifleştirildiği Yılda Başlamak Üzere Beş Taksit Halinde Dönem Kazancına Dahil Edilecek

Kanuni düzenlemeye göre, Özel fon hesabında bulunan tutarlar ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınacaktır. Bu durumda özel fon hesabında YDO uygulanarak artırılmış tutarın yatırımın tamamlandığı yıl 1/5'i izleyen yıllarda ise her yıla ait taksit tutarı gelir olarak dikkate alınacak.

Yatırımın tamamlandığı yılı izleyen yıllarda fon hesabındaki tutarlardan ilgili yıl gelirine alınacak taksitler, aynı zamanda geçici vergi beyan dönemlerinde de ilgili dönem için açıklanmış yeniden değerlendirme oranı ve döneme isabet eden tutarı dikkate alınarak değerlendirilmiş tutarı ile beyannameye dahil edilecektir.

3- Özel Fon Hesabında Yapılan Yeniden Değerleme Tutarı Maliyet Olarak Dikkate Alınamayacak

Yapılmakta olan yatırımlar hesabının enflasyon düzeltme farklarının özel fon hesabına alınan tutarlarının yeniden değerlendirme oranında artırılmış tutarlarının gelir olarak dikkate alınmasının nedeni, fon hesabına alınan tutarlarının fonda beklediği süredeki enflasyon karşısındaki reel değer kaybının da gelir olarak dikkate alınmasını sağlamaktır. Bu nedenle sirkülerde fona eklenen yeniden değerlendirme farkının maliyet olarak kaydedilemeyeceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan fon hesabının yeniden değerlemesi yasal kayıtlarda yapılacak ise, karşıt hesap olarak kanunen kabul edilmeyen giderlere (KKEG) kayıt yapılması gerekmektedir. Bu şekilde KKEG kaydedilecek tutar ticari karı azaltacak olması dolayısıyla, fonun değerlendirme işleminin kayıt harici takip edilmesi ve her yıl gelir yazılacak fonun değerlemeye tekabül eden tutarının beyanname üzerinde KKEG olarak dikkate alınması da bir seçenek olmakla birlikte bu konuda sirkülerde herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.